

Opis programu studiów podyplomowych kwalifikacyjnych pn. „Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny”

I. Cel kształcenia:

Celem studiów podyplomowych jest przygotowanie specjalisty WWR, który uzyska kompetencje i umiejętności w zakresie:

promowania rozwoju i uczenia się dziecka, kluczowej roli rodziny i środowiska w opiece, wychowaniu, edukacji, leczeniu i terapii;

- 1) zindywidualizowanego wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny w ramach wielospecjalistycznego zespołu (wczesne rozpoznawanie potrzeb dziecka i rodziny oraz rozwiązywanie problemów zdrowia i funkcjonowania, warunkujących zaburzenia rozwojowe);
- 2) współpracy z rodziną i środowiskiem społeczno-wychowawczym we wspomaganie rozwoju;
- 3) koordynowania prac w zakresie oceny funkcjonalnej i planowania pracy z dzieckiem, jego rodziną i środowiskiem;
- 4) realizacji zadań w sposób kompleksowy, skoordynowany w środowisku dziecka i rodziny zgodnie ze standardami WWR;
- 5) koordynacji działań podmiotów międzyresortowych, w celu zsynchronizowana opieki, wsparcia i dostępności;
- 6) optymalizowania włączenia dziecka i rodziny do lokalnej społeczności, transdyscyplinarnej pracy zespołowej prowadzonej w środowisku.

Program studiów podyplomowych w zakresie WWR, tj. przygotowania kadr do roli specjalisty WWR, udzielającego wsparcia rodzinie w jej naturalnym środowisku, pracującego w transdyscyplinarnym zespole WWR (zwanym dalej zespołem WWR), w skoordynowanej międzysektorowej sieci podmiotów WWR w lokalnej społeczności, jest skierowany do specjalistów z zakresu ochrony zdrowia, pedagogiki, pedagogiki specjalnej, psychologii, rehabilitacji, logopedii, terapii zajęciowej, usług społecznych i innych form terapii.

Różnorodność specjalności zaangażowanych w proces wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny, wąskie specjalizacyjne przygotowanie specjalistów o zróżnicowanym zakresie wiedzy, umiejętności i praktyki wymaga, zgodnie z założeniami nowego modelu WWR, ujednoczenia zakresu kompetencji specjalistów WWR, powiązania różnych obszarów wiedzy przy uwzględnieniu wielorakich kontekstów i zasobów środowiska, indywidualnych predyspozycji dziecka i rodziny, rekomendowanych strategii i udowodnionych metod postępowania, które muszą być dostosowane do specyficznych możliwości i potrzeb:

- 1) każdego dziecka wymagającego wsparcia w wieku od urodzenia do rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego;
- 2) rodziny:
 - w okresie prenatalnego rozwoju dziecka;
 - zaniepokojonej rozwojem dziecka;
 - małych dzieci z zaburzonym rozwojem w różnych jego obszarach - zwiększenie wsparcia rodziny poprzez pracę nad wzmacnianiem kompetencji i umiejętności rodziców, rozwijani u nich poczucia własnej skuteczności w wychowaniu i opiece nad dzieckiem;
- 3) pozarodzinnego środowiska opiekuńczo-wychowawczego i edukacyjnego (opiekunowie dzieci w wieku do lat 3, nauczyciele placówek wychowania przedszkolnego, inne instytucje zajmujące się małym dzieckiem).

II. Ramowe efekty uczenia się

C. Kształcenie kierunkowe w zakresie pedagogiki specjalnej

C3, C5, C6, C7

C.3. Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.3.W1. podstawowe problemy pedagogiki specjalnej jako nauki interdyscyplinarnej: pojęcia, cele, zadania, zasady i zakres, historyczny kontekst opieki i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie w ujęciu historycznym; współczesne tendencje w pedagogice specjalnej; wspólne i swoiste problemy osób z różnymi niepełnosprawnościami (od mikrodeficytów centralnego układu nerwowego po całościowe zaburzenia w rozwoju), niedostosowanych społecznie lub uzdolnionych; skalę i dynamikę zjawiska niepełnosprawności w Polsce i na świecie; systemy kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce i innych państwach; zasady wyrównywania szans edukacyjnych; system kształcenia pedagogów specjalnych;

C.3.W2. zakresy pedagogiki specjalnej: surdopedagogikę, tyflopedagogikę, edukację i rehabilitację osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogikę resocjalizacyjną, pedagogikę korekcyjną (terapię pedagogiczną), pedagogikę leczniczo-terapeutyczną;

C.3.W3. regulacje prawne w zakresie kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i zasady orzekania w tym zakresie; zasady organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej; aspekty klasyfikowania i oceniania uczniów;

C.3.W4. specyfikę pracy opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej: zasady, metody i formy opieki oraz wychowania; zasady działalności placówek rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych z uwzględnieniem problemów związanych z ich funkcjonowaniem; zagadnienia poradnictwa edukacyjno-zawodowego, opieki zdrowotnej, edukacji zdrowotnej i seksualnej;

C.3.W5. sytuację rodziny dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: koncepcje adaptacji rodziny w kontekście niepełnosprawności lub choroby przewlekłej dziecka i ucznia, problemy adaptacji, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne; uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, założenia i metody wspierania rodziny tego dziecka w całym cyklu jego życia; możliwości wspierania funkcjonowania dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w rodzinie; zagadnienia relacji między rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi a specjalistami.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.3.U1. identyfikować i interpretować złożone zjawiska i systemy wsparcia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej i dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych, medycznych i nauk o zdrowiu;

C.3.U2. dokonać krytycznej analizy systemów wsparcia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wykorzystując wybrane aktualne ujęcia koncepcyjne;

C.3.U3. poddać analizie zachowania, procesy i zjawiska dotyczące psychospołecznych potrzeb członków rodzin dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

C.3.U4. wyjaśnić i określić czynniki moderujące zróżnicowanie rodzin z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zależności od rodzaju zaburzenia u dziecka lub ucznia i stylu radzenia sobie rodziców lub opiekunów z tymi zaburzeniami;

C.3.U5. rozpoznać i zinterpretować potrzeby rodziny z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w odniesieniu do konkretnych problemów rodziny;

C.3.U6. zaprojektować proces wspierania rodziny z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

C.3.K1. organizowania kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zgodnie z przepisami prawa;

C.3.K2. przestrzegania zasad etyki w pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

C.3.K3. ciągłego doksztalcania zawodowego;

C.3.K4. przyjęcia odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy z rodziną dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C.5. Dydaktyka specjalna

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.5.W1. dydaktykę specjalną jako naukę teoretyczną i empiryczną, klasyfikację dydaktyki specjalnej na dydaktyki szczegółowe; dydaktykę specjalną w kontekście porównawczym i interdyscyplinarnym;

C.5.W2. koncepcje i systemy dydaktyczne kształcenia specjalnego;

C.5.W3. organizację procesu kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: zasady, metody, proces kształcenia w aspekcie trudności związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dzieci i uczniów z różnymi zaburzeniami w rozwoju, zasady ewaluacji i efektywność podejmowanych działań edukacyjnych.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.5.U1. projektować zajęcia edukacyjne, stosować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów z zakresu dydaktyki specjalnej;

C.5.U2. indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści nauczania do potrzeb dzieci i uczniów, zwiększać umiejętności poznawcze, kompetencje społeczne i integrację rówieśniczą;

C.5.U3. pracować w zespole, pełniąc w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, planować i realizować złożone działania pedagogiczne.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

C.5.K1. odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością dydaktyczną;

C.5.K2. wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej;

C.5.K3. samodoskonalenia.

C.6. Diagnostyka w pedagogice specjalnej

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.6.W1. podstawy, cele, założenia, obszary i cechy diagnozy;

C.6.W2. procedury badań diagnostycznych i eksperymentalnych w pedagogice specjalnej - analizy jakościowe i ilościowe;

C.6.W3. przydatność metod diagnostycznych w ocenie specyfiki zaburzeń w rozwoju;

C.6.W4. wybrane metody oceny funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego dzieci i uczniów oraz czynników środowiskowych wpływających na to funkcjonowanie;

C.6.W5. ocenę skuteczności stosowanych metod wychowania, kształcenia, rehabilitacji, resocjalizacji i socjoterapii;

C.6.W6. rolę i miejsce diagnostyki opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej w pracy różnych instytucji.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.6.U1. analizować dokumenty i prace dziecka i ucznia pod kątem określenia jego możliwości i specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz środowiskowych uwarunkowań jego funkcjonowania;

C.6.U2. interpretować wyniki diagnozy pedagogicznej;

C.6.U3. konstruować proste narzędzia do diagnozy pedagogicznej;

C.6.U4. planować ewaluacje procesu edukacyjno-terapeutycznego dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

C.6.K1. przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu diagnostycznego i postdiagnostycznego;

C.6.K2. podejmowania współpracy z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, dziećmi i uczniami w poszukiwaniu przyczyn trudności;

C.6.K3. dzielenia się wiedzą z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z dzieckiem lub uczniem i jego rodzicami lub opiekunami na rzecz zapewniania mu optymalnych warunków rozwoju w środowisku włączającym.

C.7. Praktyki zawodowe

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.7.W1. specyfikę funkcjonowania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w których jest odbywana praktyka, w szczególności: zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji;

C.7.W2. zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.7.U1. zaobserwować funkcjonowanie dziecka lub ucznia oraz nauczyciela w życiu przedszkola lub szkoły;

C.7.U2. dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

C.7.K1. skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

E.1WW. Przygotowanie merytoryczne

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1WW.W1. biomedyczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji terapeutycznej:

- biologiczne podstawy rozwoju, anatomie i fizjologię układu nerwowego, podstawy neurologii, neonatologii, audiologii, okulistyki oraz genetyki;
- zagadnienia zaburzeń genetycznych i niepełnosprawności, w tym sprzężonych;
- zagadnienia opieki pediatrycznej, zagadnienia opieki pielęgniarki i położnej środowiskowej nad dzieckiem zdrowym i chorym, w tym nad dzieckiem przedwcześnie urodzonym, zagrożonym zaburzeniami rozwoju oraz nad kobietą w ciąży, z ciążą zagrożoną;
- zagadnienia diagnozy pediatrycznej małego dziecka, podstawy fizjoterapii w pracy z małym dzieckiem, a także choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci;
- uwarunkowania zaburzeń neurorozwojowych dzieci; elementy psychiatrii dziecięcej;
- Międzynarodową Statystyczną Klasyfikację Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD);
- Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF).

E.1WW.W2. Psychospołeczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji terapeutycznej:

- cechy rozwoju dziecka oraz zagrożenia i czynniki ochrony zdrowia dziecka;
- podstawy neuropsychologii; psychologii rozwoju, w tym psychologii prenatalnej;
- etiopatogenezę zaburzeń i nieprawidłowości rozwojowych;
- psychologię kliniczną i psychopatologię małego dziecka;
- czynniki rozwoju i środowisko wychowawcze małego dziecka;
- społeczny model wsparcia: poznanie i zrozumienie fundamentalnej roli, jaką rodzina, główni opiekunowie i społeczność lokalna odgrywa w procesie uczenia się i rozwoju małych dzieci;
- zagadnienie niepełnosprawności i zagrożenia niepełnosprawnością;
- biopsychospołeczny model niepełnosprawności;
- rodzaje niepełnosprawności u dzieci i zaburzeń neurorozwojowych, w tym mózgowie porażenie dziecięce, autystyczne spektrum zaburzeń, ADHD i zaburzenia rozwojowe mowy i języka, zaburzenia rozwoju psychoruchowego i intelektualnego;

- problematykę zaburzeń emocji i zachowania u dzieci, psychohigieny, profilaktyki i wczesnego rozpoznawania zaburzeń rozwoju;
- zasady opieki i pielęgnacji wrażliwej, wychowującej małe dziecko, psychoedukacji oraz wsparcia terapeutycznego, środowiskowego i psychospołecznego rodziców lub opiekunów dziecka z zagrożonym rozwojem;
- zasady przeprowadzania treningów umiejętności wychowawczych;
- rolę zabawy i metody aktywizujące w pracy z małym dzieckiem;
- rolę socjalizacji i uspołeczniania dziecka;
- psycholingwistykę rozwojową; zagadnienie kształtowania mowy i języka dziecka, wczesnej nauki czytania w normie i patologii, ryzyka dysleksji, w tym jej diagnozy i terapii;
- rolę wspomagania rozwoju intelektualnego;
- metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC); podstawy języka migowego;
- rolę komputera, mediów i nowych technologii we wspomaganiu rozwoju dziecka;
- zasady organizacji opieki i wychowania małego dziecka w Polsce; zasady organizacji, modele i standardy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz wczesnej interwencji terapeutycznej;
- strategie oddziaływań terapeutycznych oparte na rekomendowanych praktykach i dowodach naukowych;
- znaczenie działań włączających dla jakości życia dziecka i rodziny.

E.1WW.W3. podstawy rehabilitacji dziecka i wsparcia rodziny

- podstawy rehabilitacji, zasady rehabilitacji dziecka z zaburzeniami funkcji ruchowych, rehabilitacji i wychowania słuchowego dziecka z niepełnosprawnością słuchową, rehabilitacji i rozwijania umiejętności widzenia dziecka z niepełnosprawnością wzrokową, rehabilitacji i terapii logopedycznej dziecka z zaburzeniami rozwoju mowy i języka, rehabilitacji dziecka z wczesnymi symptomami autystycznego spektrum zaburzeń, rehabilitacji dziecka z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego, rozwoju intelektualnego;
- metody diagnozy zaburzeń i nieprawidłowości w rozwoju;
- rolę komunikacji prewerbalnej i niewerbalnej we wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka;
- strategie i programy terapeutyczne stosowane we wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka i wsparcia rodziny oraz wczesnej interwencji terapeutycznej.

E.1WW.W4. zasady organizacji, modele i standardy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wsparcia rodziny oraz wczesnej interwencji terapeutycznej;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1WW.U1.

- analizować biomedyczne podstawy wczesnego wspomagania rozwoju i wczesnej interwencji terapeutycznej;
- analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju;
- analizować anatomię i fizjologię układu nerwowego, podstawy neurologii, audiologii, okulistyki i neonatologii;
- wykorzystywać wiedzę z zakresu podstaw genetyki; określać zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności, w tym sprzężone;
- analizować zakres opieki pediatrycznej nad małym dzieckiem oraz diagnozę pediatryczną małego dziecka, w tym wcześniaka, zagrożonego zaburzeniami rozwoju;
- wykorzystywać podstawy fizjoterapii w pracy z małym dzieckiem; określać wpływ chorób wieku dziecięcego i chorób przewlekłych u dzieci na ich rozwój i realizację WWR.

E.1WW.U2.

- analizować psychospołeczne podstawy wczesnego wspomagania rozwoju i wczesnej interwencji terapeutycznej, podstawy neuropsychologii, psychologii rozwoju, w tym psychologii prenatalnej;
- określać etiopatogenezę zaburzeń i nieprawidłowości rozwojowych; analizować psychologię kliniczną i psychopatologię małego dziecka;

- określać czynniki i bariery warunkujące rozwój dziecka, jego potencjał oraz zasoby środowiska rodzinnego i pozarodzinnego małego dziecka, niepełnosprawność i zagrożenie niepełnosprawnością oraz rodzaje niepełnosprawności u dzieci;
- określać i analizować zaburzenia neurorozwojowe, w tym dziecięce zaburzenia rozwojowe, mózgowie porażenie dziecięce, autystyczne spektrum zaburzeń, ADHD i zaburzenia językowe; zaburzenia rozwoju psychoruchowego, rozwoju intelektualnego;
- określać i analizować zaburzenia emocji i zachowania u dzieci;
- stosować psychohigienę, profilaktykę i wczesne rozpoznawanie zaburzeń rozwoju;
- planować opiekę i pielęgnację wychowującą małego dziecka;
- planować psychoedukację oraz wsparcie psychopedagogiczne rodziców i opiekunów dziecka z zagrożonym rozwojem;
- planować i realizować treningi umiejętności wychowawczych;
- wykorzystywać zabawę i metody aktywizujące w pracy z małym dzieckiem;
- określać rolę socjalizacji i uspołeczniania dziecka;
- stosować psycholingwistykę rozwojową, kształtować rozwój mowy i języka dziecka;
- określać rolę wspomagania rozwoju intelektualnego, wczesną naukę czytania w normie i patologii, ryzyko dysleksji, jej diagnozę i terapię;
- planować i stosować strategie i metody oddziaływania terapeutycznego we wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka, strategii i metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC) i podstawy języka migowego;
- określać rolę komputera, mediów i nowych technologii we wspomaganiu rozwoju dziecka;
- analizować organizację opieki i wychowania małego dziecka w Polsce;
- określać organizację, modele i standardy organizacji wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz wczesnej interwencji terapeutycznej;
- stosować techniki i formy wsparcia środowiskowego dostosowane do zindywidualizowanych potrzeb dziecka i rodziny.

E1WW.U3.

- analizować podstawy rehabilitacji, analizować przebieg rehabilitacji dziecka z zaburzeniami funkcji ruchowych, rehabilitacji i wychowania słuchowego dziecka z niepełnosprawnością słuchową, rehabilitacji i rozwijania umiejętności widzenia dziecka z niepełnosprawnością wzrokową, rehabilitacji i terapii logopedycznej dziecka z zaburzeniami rozwoju mowy i języka, komunikacji, rehabilitacji dziecka z wczesnymi symptomami autystycznego spektrum zaburzeń, rehabilitacji dziecka z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego i intelektualnego;
- stosować metody diagnozy zaburzeń i oceny nieprawidłowości w rozwoju;
- określać rolę komunikacji prewerbalnej i niewerbalnej we wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka;
- realizować strategie i programy oddziaływania terapeutycznego oparte na rekomendowanych praktykach i dowodach naukowych stosowane we wczesnym wspomaganiu rozwoju i wczesnej interwencji;
- współpracować w zespole WWR z innymi specjalistami z różnych obszarów jakości życia rodziny;
- stosować wiedzę z zakresu prawa dotyczącego dziecka oraz form wsparcia dla rodzin.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1WW.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym;

E.1WW.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy sytuacji dziecka i rodziny oraz podejmowania skutecznych działań wspomagających rozwój dziecka i podnoszących jakość życia rodziny.

E.2WW. Przygotowanie dydaktyczno-metodyczne

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.2WW.W1.

- profil funkcjonalny dziecka, ocenę funkcjonalną rozwoju dziecka i zasobów rodziny i środowiska;
- zasady postępowania diagnostycznego względem dziecka i rodziny oraz zasobów i jakości środowiska;
- Model ICF – Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia; techniki i narzędzia funkcjonalnej oceny sprawności percepcyjno-motorycznych i poznawczych dziecka małego oraz w wieku przedszkolnym; techniki i narzędzia oceny funkcjonalnej rozwoju emocjonalnego, społecznego i komunikacji dziecka małego oraz w wieku przedszkolnym;
- projektowanie kompleksowego wsparcia terapeutycznego dziecka, jego rodziny lub opiekunów, programów i oddziaływań wspomagających i ich ewaluacji, metodykę wieloprofilowego usprawniania i organizacji współpracy w zespole transdyscyplinarnym;
- zasady i metody rozpoznawania potrzeb i zasobów rodziny, zasady tworzenia ekomapy;
- rolę warsztatu pracy specjalisty wczesnego wspomagania rozwoju dziecka;
- metodykę Wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wsparcia rodziny (rehabilitacji wieloprofilowego usprawniania dziecka, wsparcie rodziny) opartą na rekomendowanych strategiach i dowodach naukowych;
- metodykę treningu interakcji między małym dzieckiem i rodzicami lub opiekunami; metodykę wczesnej edukacji.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.2WW.U1.

- planować, przeprowadzać i analizować diagnozę funkcjonalną we wczesnym wspomaganiu rozwoju;
- planować, realizować i interpretować wielospecjalistyczną ocenę funkcjonalną rozwoju dziecka, w odniesieniu do klasyfikacji ICF, wiedzy o rozwoju dziecka, uwzględniającą rozpoznanie kliniczne lub zaburzenia ograniczenia i bariery w rozwoju dziecka, jego potencjał rozwojowy, zasoby środowiska;
- projektować kompleksowe wsparcie terapeutyczne dziecka i jego rodziny;
- planować, realizować i ewaluować programy oddziaływań wspomagających i środowiskowych;
- realizować metodykę wczesnego wspomagania rozwoju, wieloprofilowego usprawniania dziecka i organizacji współpracy w zespole transdyscyplinarnym z zastosowaniem strategii oddziaływań terapeutycznych opartych na rekomendowanych praktykach i dowodach naukowych;
- określać rolę warsztatu pracy specjalisty wczesnego wspomagania rozwoju;
- planować i realizować metodykę treningu interakcji między małym dzieckiem i jego rodzicami lub opiekunami;
- planować i realizować metodykę wczesnej edukacji;
- powiązać treści teoretyczne i praktyczne z sytuacjami życia codziennego na podstawie zdobytej wiedzy.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- E.2WW.K1. okazywania empatii i szacunku dzieciom potrzebującym wsparcia i pomocy; okazywania zrozumienia i szacunku rodzinie dziecka;
- E.2WW.K2. profesjonalnego rozwiązywania problemów interpersonalnych, konfliktów w grupie rówieśniczej, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu;
- E.2WW.K3. samodzielnego pogłębiania wiedzy dotyczącej wspomagania rozwoju dziecka, wsparcia rodziny oraz organizacji i ewaluacji systemu wsparcia WWR w środowisku;
- E.2WW.K4. współpracy z nauczycielami i specjalistami WWR oraz rodziną dziecka i jego środowiskiem w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy; E.2WW.K5. utrzymywania postawy krytycznej i refleksyjnej;
- E.2WW.K5. utrzymywania postawy krytycznej i refleksyjnej;

E.2WW.K6. działania zgodnie z etyką w obronie praw dzieci i rodziny.

E.3WW. Praktyki zawodowe

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- E.3WW.W1. zadania charakterystyczne dla instytucji realizujących wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcie rodziny stanowiące sieć wsparcia WWR;
- E.3WW.W2. organizację, statut i plan pracy instytucji realizujących wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcie rodziny stanowiące sieć wsparcia WWR;
- E.3WW.W3. zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w instytucjach i podmiotach realizujących wczesne wspomaganie rozwoju i wsparcie rodziny oraz w pracy środowiskowej; będących w sieci podmiotów WWR;
- E.3WW.W4. wpływ czynników rozwoju dziecka, jego potencjału, zasobów rodziny oraz warunków środowiska społecznego na podejmowane działania w ramach WWR;
- E.3WW.W5. kluczową rolę rodziny dziecka i społeczności lokalnej w procesie uczenia się i rozwoju małych dzieci.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- E.3WW.U1. określić cele i korzyści z prowadzonych różnych form obserwacji, odpowiednio do wieku dziecka, typu zajęć, wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, specjalistów, ich interakcji z dziećmi i rodzinami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wsparcia rodziny, w tym dydaktyczne, opiekuńczo-wychowawcze, terapeutyczne; informacyjne, wspierające;
- E.3WW.U2. wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych, terapeutycznych i środowiskowych;
- E.3WW.U3. zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;
- E.3WW.U4. analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk;
- E.3WW.U5. dokonać opis przypadku (w postaci zanonimizowanej), który zawiera istotne informacje dotyczące dziecka oraz opis głównego problemu rodziny dotyczącego funkcjonowania w różnych obszarach życia; omówić przeprowadzoną przez siebie rozmowę z dzieckiem i/lub jego rodziną/nauczycielami; zinterpretować diagnozę kliniczną lub funkcjonalną (przygotowaną przez siebie lub otrzymaną od innych specjalistów); wyciągać wnioski z zebranych informacji dotyczących zasobów dziecka, jego rodziny i otoczenia; przedstawić propozycje pomocy wraz ze wskazaniem możliwych działań innych specjalistów; przedstawić plan i opis udzielanej przez siebie pomocy lub możliwej do otrzymania w danym systemie/środowisku; przedstawić wnioski i ewaluację/omówienie/ocenę podjętych działań wykonywanych osobiście oraz przez innych specjalistów, którzy byli zaangażowani we wsparcie dziecka;
- E.3WW.U6. powiązać opanowane treści teoretyczne i praktyczne z rutynowymi czynnościami życia codziennego w środowisku dziecka i rodziny na podstawie wiedzy zdobytej podczas hospitacji, praktyki, seminariów, interwizji i superwizji, z udziałem rodzin objętych WWR oraz specjalistów;
- E.3WW.U7. stosować odpowiednie sposoby kontaktu z dzieckiem, rodziną i jego środowiskiem;
- E.3WW.U8. potrafi docenić rolę pozytywnych relacji i interakcji oraz wsparcia jako podstawy działania;
- E.3WW.U9. skorelować treści własnej specjalizacji z wiedzą z innych obszarów, realizacją wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wsparcia rodziny w sposób odpowiedni i znaczący dla każdego dziecka i rodziny.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- E.3WW.K1. skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami,

- specjalistami WWR, dzieckiem, rodziną i jej środowiskiem społecznym w celu poszerzenia swojej wiedzy i warsztatu pracy;
- E.3WW.K2. promowania i optymalizowania włączenia w życie społeczne dziecka i rodziny;
- E.3WW.K3. wzmacniania udziału rodziny w procesie WWR oraz zwiększania jej potencjału na wszystkich etapach rozwoju dziecka;
- E.3WW.K4. okazywania szacunku i wzajemności w relacjach z rodzicami oraz w zespole transdyscyplinarnym.

III. Charakterystyka kwalifikacji

Absolwent posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne do pełnienia roli specjalisty wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny we wszystkich rodzajach placówek zajmujących się udzielaniem pomocy dzieciom z zaburzeniami neurorozwojowymi, sensorycznymi, emocjonalnymi, behawioralnymi lub nieprawidłowo kształtującą się osobowością i ich rodzinom. Osoba mająca kwalifikacje do pracy w zakresie nowego modelu wczesnego wspomaganie rozwoju i wsparcia rodziny, zgodnie z podstawowym wykształceniem kierunkowym uzyskanym w ramach studiów wyższych oraz kompetencjami w ramach ukończonych studiów podyplomowych, może podjąć zatrudnienie na stanowisku specjalisty wczesnego wspomaganie rozwoju i wsparcia rodziny w:

- Centrach Dziecka i Rodziny (placówki systemu oświaty, które zgodnie z projektowanymi zmianami będą koordynować wsparcie w ramach nowego modelu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny w zakresie wsparcia terapeutycznego i środowiskowego i zastąpią w tej roli wiodące ośrodki koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńcze),
- zespołach WWR w jednostkach systemu oświaty realizujących wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcie rodziny (obecne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze)
- ośrodkach wczesnej interwencji,
- Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włączającą,
- w jednostkach pomocy społecznej.

**Program studiów podyplomowych kwalifikacyjnych
WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA I WSPARCIA RODZINY
prowadzonych na Wydziale Nauk Pedagogicznych**

Liczba punktów ECTS konieczna dla ukończenia studiów podyplomowych	90
Forma zakończenia studiów podyplomowych	uzyskanie zaliczenia wszystkich zajęć i praktyk, końcowy projekt indywidualny
Liczba semestrów	4
Liczba godzin zajęć	1065 (w tym praktyki)
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	6 PRK
Zasady rekrutacji	Wymogi: wykształcenie wyższe (kwalifikacja pełna co najmniej na poziomie 6 uzyskana w systemie szkolnictwa wyższego i nauki (art. 160 ust. 3). Ukończenie studiów na kierunku przyporządkowanym do dyscypliny naukowej w ramach dziedzin nauk społecznych lub nauk medycznych i nauk o zdrowiu.
Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk (jeśli dotyczy)	240 godzin praktyk w podziale na 3 etapy

Opis planów studiów podyplomowych						
Nazwa modułu	Nazwa zajęć w ramach modułu	Forma zajęć	liczba ECTS	Liczba godzin/semestr nr	łącznie	Forma weryfikacji efektów uczenia się
Kształcenie kierunkowe						
Moduł C3: Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Współczesne tendencje w pedagogice specjalnej	wykład	3	30/ 1 sem.	120 godzin	egzamin
	Metodyka pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	ćwiczenia	3	30/ 1 sem.		zaliczenie z oceną
Moduł C5: Dydaktyka specjalna	Dydaktyka specjalna	wykład	1	30/ 1 sem.		zaliczenie z oceną
		ćwiczenia	3			zaliczenie z oceną
Moduł C6: Diagnostyka w pedagogice specjalnej	Diagnostyka w pedagogice specjalnej	wykład	1	30/ 1 sem.		zaliczenie z oceną
		ćwiczenia	3			zaliczenie z oceną
E.WW. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka						
E.1WW. Przygotowanie merytoryczne						
Moduł 4.5: Model wczesnego wspomaganie rozwoju – założenia, zasady i organizacja	Modele wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wczesnej interwencji	ćwiczenia	3	20/ 1 sem.	55 godzin	zaliczenie z oceną
	Organizacja pracy specjalistów w interdyscyplinarnym zespole WWR	ćwiczenia	1	15/ 2 sem.		zaliczenie z oceną
	Komunikacja i trening interpersonalny	warsztat	1	20/ 1 sem.		zaliczenie

Moduł 4.6 Wsparcie rodziny w modelu wczesnego wspomagania rozwoju	Modele funkcjonowania rodziny małego dziecka	ćwiczenia	1	20/ 2 sem.	65 godzin	zaliczenie z oceną
	Metodyka pracy z rodziną dziecka z zaburzeniami rozwojowymi	ćwiczenia	2	30/ 2 sem.		zaliczenie z oceną
	Trening umiejętności wychowawczych	warsztat	1	15/ 2 sem.		zaliczenie
Moduł 4.7 Biomedyczne podstawy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	Pediatryczna opieka nad dzieckiem	wykład	2	20/ 1 sem.	105 godzin	egzamin
	Podstawy neuropsychologii klinicznej dziecka	wykład	2	15/ 1 sem.		zaliczenie na ocenę
	Podstawy psychiatrii i neurologii dziecięcej	wykład	1	15/ 2 sem.		zaliczenie na ocenę
	Wczesna stymulacja i wspomaganie rozwoju małego dziecka	ćwiczenia	2	20/ 2 sem.		zaliczenie z oceną
	Elementy genetyki klinicznej	wykład	1	10/ 2 sem.		zaliczenie na ocenę
	Podstawy fizjoterapii pediatrycznej	wykład	1	15/ 2 sem.		zaliczenie na ocenę
	Pierwsza pomoc przedmedyczna pediatryczna	warsztat	1	10/ 1 sem.		zaliczenie
Moduł 4.8 Psychospołeczne podstawy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wczesnej interwencji terapeutycznej	Psychologia rozwoju człowieka w okresie dzieciństwa z elementami psychologii klinicznej	wykład	2	20/ 2 sem.	85 godzin	egzamin
	Psychospołeczne aspekty uczenia się dziecka z metodyką wczesnej edukacji	wykład	1	15/ 4 sem.		
	Kształtowanie języka i mowy dziecka w zakresie WWR	ćwiczenia	2	20/ 2 sem.		zaliczenie z oceną
	Terapia poznawczo-behawioralna w pracy z dzieckiem i rodziną	ćwiczenia	2	20/ 2 sem.		zaliczenie z oceną
	Pedagogika zabawy	ćwiczenia	1	10/ 2 sem.		zaliczenie z oceną
Moduł: 4.9 Podstawy rehabilitacji dziecka z zaburzonym rozwojem psychoruchowym i wspieranie jego rodziny	Rehabilitacji dziecka z zaburzonym rozwojem psychoruchowym i intelektualnym	ćwiczenia	1	20/ 4 sem.	40 godzin	zaliczenie z oceną
		warsztaty	1	20/ 4 sem.		zaliczenie

Moduł 4.10 Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością słuchową i wspieranie jego rodziny	Podstawy audiologii	wykład	1	10/ 3 sem.	50 godzin	zaliczenie z oceną
	Diagnoza i wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością słuchową	ćwiczenia	2	20/ 3 sem.		zaliczenie z oceną
	Podstawy rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością słuchową	ćwiczenia	2	20/ 3 sem.		zaliczenie z oceną
Moduł 4.11 Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością wzrokową i wspieranie jego rodziny	Podstawy okulistyki	wykład	2	10/ 3 sem.	50 godzin	zaliczenie z oceną
	Funkcjonalna ocena widzenia u małych dzieci	ćwiczenia	2	20/ 3 sem.		zaliczenie z oceną
	Podstawy rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością wzrokową	ćwiczenia	2	20/ 3 sem.		zaliczenie z oceną
Moduł 4.12 Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami neurorozwojowymi i wspieranie jego rodziny	Diagnoza kryterialna i ocena funkcjonalna dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi	wykład	1	10/ 3 sem.	50 godzin	zaliczenie z oceną
	Wczesna interwencja logopedyczna	wykład	1	20/ 4 sem.		zaliczenie z oceną
	Komunikacja alternatywna i wspomagająca (ACC)	ćwiczenia	1	20/ 3 sem.		zaliczenie z oceną
E2.WW. Przygotowanie dydaktyczno-metodyczne						
Moduł 4.13 Ocena możliwości i potrzeb dziecka	Klasyfikacja ICD i IF w procesie WWR	ćwiczenia	1	15/ 1 sem.	80 godzin	zaliczenie z oceną
	Ocena funkcjonalna rozwoju dziecka	wykład	1	10/ 3 sem.		zaliczenie z oceną
		ćwiczenia	2	25/ 3 sem.		zaliczenie z oceną
	Metody diagnozy rozwoju dziecka (studium przypadku)	ćwiczenia	2	30/ 3 sem.		zaliczenie z oceną
	Prawne aspekty wsparcia rodziny oraz ochrony dziecka	wykład	1	15/ 4 sem.	45 godzin	zaliczenie z oceną

Moduł 4.14. Wsparcie środowiskowe w WWR	Metodyka pracy środowiskowej w ramach WWR	ćwiczenia	3	30/ 4 sem.		zaliczenie z oceną
Moduł 4.15 Planowanie procesu WWR	Konstruowanie indywidualnych planów wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny (IPWWR)	ćwiczenia	3	30/ 4 sem.	80 godzin	zaliczenie z oceną
	Metody wspomaganie rozwoju percepcyjno-motorycznego dziecka	ćwiczenia	2	25/ 4 sem.		zaliczenie z oceną
	Profilaktyka i terapia zaburzeń rozwojowych dziecka	ćwiczenia	2	25/ 4 sem.		zaliczenie z oceną
				łącznie	825 godzin zajęć	
E3.WW. Praktyki zawodowe						
Praktyki zawodowe	Praktyka zawodowa w placówkach edukacyjnych z dziećmi ze SPE	praktyka	4	60/ 1 sem.	240 godzin praktyk	zaliczenie
	Praktyka zawodowa w zespołach WWR	praktyka	4	60/ 2 sem.		zaliczenie
	Praktyka zawodowa: indywidualna praca środowiskowa z dzieckiem i rodziną (studium dziecka i rodziny)	praktyka	8	120/ 3 sem.		zaliczenie
		łącznie liczba godzin (zajęcia + praktyki) w trakcie studiów podyplomowych			1065 godzin	